

U.S.FDA ประกาศยุทธศาสตร์กลยุทธ์ใหม่เพื่อยกระดับภารกิจด้านความปลอดภัยด้านอาหาร และปรับปรุงการกำกับดูแลอาหารนำเข้าให้ทันสมัย

เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ นายแพทย์ Scott Gottlieb กรรมการรองคณาธิการและยาแห่งสหรัฐฯ และนาย Frank Yiannas รองกรรมการฯ ได้ออกแถลงการณ์เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ใหม่ของหน่วยงาน FDA เพื่อยกระดับภารกิจด้านความปลอดภัยของอาหาร และปรับปรุงการกำกับดูแลอาหารนำเข้าให้ทันสมัย โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

หลักการและเหตุผล

สหรัฐฯ มีการนำเข้าอาหารประมาณร้อยละ ๑๕ ของอาหารที่บริโภคทั้งหมดภายในประเทศ โดยนำเข้าจากผู้ผลิตในต่างประเทศกว่า ๒๐๐ ประเทศ หรือจากแหล่งผลิตทั่วโลกกว่า ๑๒๕,๐๐๐ แห่ง โดยมีสัดส่วนการนำเข้าผักสด ผลไม้สด และอาหารทะเล ประมาณร้อยละ ๓๒, ๕๕ และ ๙๔ ของปริมาณความต้องการบริโภคภายในประเทศตามลำดับ ทั้งนี้ ในช่วง ๑๕ ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยของอาหารเพื่อการบริโภคของชาวอเมริกัน สหรัฐฯ จึงมีรัฐบัญญัติว่าด้วยการปรับปรุงความปลอดภัยด้านอาหารให้ทันสมัย หรือ Food Safety Modernization Act (FSMA) ซึ่งให้อำนาจหน่วยงาน FDA ในการควบคุม กำกับ ดูแลผู้นำเข้าและผู้ผลิตอาหารทั้งในประเทศและต่างประเทศ

อย่างไรก็ตาม แนวโน้มของภาคอุตสาหกรรมอาหารในปัจจุบันมีความเชื่อมโยงกับแหล่งอาหารจากทั่วโลกมากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย จึงทำให้เกิดห่วงโซ่อาหารที่ซับซ้อนและมีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น ดังนั้น เพื่อยกระดับภารกิจด้านความปลอดภัยด้านอาหารและปรับปรุงการกำกับดูแลการนำเข้าอาหารให้ทันสมัยยิ่งขึ้น หน่วยงาน FDA ได้จัดทำยุทธศาสตร์ความปลอดภัยของอาหารนำเข้าขึ้นใหม่ให้มีความทันสมัยและครอบคลุมรอบด้าน โดยออกแบบมาเพื่อมุ่งเน้นการควบคุมเชิงป้องกันโดยกระจายอำนาจให้หน่วยงานต่างๆ และใช้เครื่องมือที่ทันสมัยในการกำหนดวิธีการคัดกรองและตรวจสอบความปลอดภัยด้านอาหารแบบหลายชั้นโดยอาศัยฐานข้อมูลเป็นกลไกขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

เป้าหมาย ๔ ประการ

๑. การป้องกันปัญหาความไม่ปลอดภัยของอาหารในห่วงโซ่อุปทานต่างประเทศก่อนเข้าสู่สหรัฐฯ ที่ผ่านมา หน่วยงาน FDA ได้ใช้การตรวจสอบสถานประกอบการในต่างประเทศเป็นเครื่องมือสำคัญ เพื่อให้มั่นใจว่าสินค้าวัตถุดิบที่ผลิตในต่างประเทศมีมาตรฐานความปลอดภัยเทียบเท่าสหรัฐฯ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานดังกล่าวอย่างมาก ดังนั้น หน่วยงาน FDA จึงจะใช้กลยุทธ์ใหม่ในการจัดลำดับความเสี่ยงของสถานประกอบการที่จะตรวจสอบ โดยอาศัยข้อมูลที่รวบรวมจากทั้งกิจกรรมการกำกับดูแลของหน่วยงาน FDA และพันธมิตรภายใต้โปรแกรม ดังนี้

● **โปรแกรมการตรวจสอบซัพพลายเออร์จากต่างประเทศ** หรือ Foreign Supplier Verification Programs (FSVP) ซึ่งกำหนดให้ผู้นำเข้าของสหรัฐฯ ยืนยันว่าผู้จัดหาของตนมีมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหารสอดคล้องกับของสหรัฐฯ โดยมีข้อกำหนดที่สำคัญ ได้แก่ การให้ผู้นำเข้าดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยงของอาหารและผู้จัดหาต่างประเทศ และดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบความปลอดภัยของอันตรายตามแต่ชนิดสินค้า รวมถึงการรับรองการตรวจสอบจากบุคคลที่สามตามความเหมาะสม

● **โปรแกรมการรับรองโดยหน่วยตรวจรับรองบุคคลที่สาม** (Accredited Third-Party Certification Program) ของหน่วยงาน FDA จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพมาตรการป้องกันปัญหาความปลอดภัยอาหารก่อนเข้าสู่สหรัฐฯ โดยการจัดทำกรอบแนวทางการตรวจสอบสถานประกอบการผลิตอาหารในต่างประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยของสหรัฐฯ ทั้งนี้ ผู้นำเข้าอาจนำไปใช้เป็นพื้นฐานเพื่อสมัครเข้าร่วมโปรแกรมผู้นำเข้าที่มีคุณสมบัติผ่านการรับรองโดยสมัครใจ หรือ Voluntary Qualified Importer Program (VQIP) ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการตรวจสอบและนำเข้าอาหารสู่สหรัฐฯ ให้รวดเร็วและง่ายขึ้นตามผลการรับรองความปลอดภัยที่ได้รับ ทั้งยังจะช่วยให้หน่วยงาน FDA สามารถวางแผนกิจกรรมการควบคุมดูแลโดยอาศัยผลการประเมินความเสี่ยงที่ถูกต้องมากขึ้นอีกด้วย

● **โปรแกรมการยอมรับระบบตรวจสอบ** (Systems Recognition Program) เป็นกลยุทธ์ใหม่ของหน่วยงาน FDA ที่จะดำเนินมาตรการป้องกันในเชิงรุก โดยจัดทำความตกลงยอมรับระบบความปลอดภัยด้านอาหารและกิจกรรมการกำกับดูแล การคุ้มครองด้านสาธารณสุขของต่างประเทศว่าอยู่ในระดับที่เทียบเท่ากับสหรัฐฯ ทั้งนี้ จะทำให้หน่วยงาน FDA มีต้องดำเนินกิจกรรมการกำกับดูแลที่ซับซ้อนกับที่ดำเนินการอยู่แล้วโดยหน่วยงานกำกับดูแลของประเทศพันธมิตรเหล่านี้ จึงส่งผลให้หน่วยงาน FDA สามารถจัดลำดับความสำคัญในการตรวจสอบ รวมทั้งจัดกิจกรรมตรวจสอบและคัดกรอง ณ ด่านนำเข้าอาหารจากแหล่งผลิตที่มีความเสี่ยงสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ อนึ่ง ประเทศที่ได้รับการยอมรับจากสหรัฐฯ ภายใต้โปรแกรมการยอมรับระบบตรวจสอบในปัจจุบันว่ามีมาตรฐานระบบตรวจสอบความปลอดภัยอาหารที่เทียบเท่าของสหรัฐฯ ได้แก่ แคนาดา นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย รวมถึง สหภาพยุโรปซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำความตกลง

๒. การตรวจจับและปฏิเสธการนำเข้าอาหารที่ไม่ปลอดภัย ณ ด่านนำเข้าของสหรัฐฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปรับปรุงระบบการคัดกรองการนำเข้าและตรวจสอบกระบวนการนำเข้า ณ ด่านให้ทันสมัยผ่าน Predictive Risk-based Evaluation for Dynamic Import Compliance Targeting (PREDICT) ซึ่งเป็นเครื่องมือคัดกรองการนำเข้าอัตโนมัติที่ช่วยให้สามารถระบุอาหารที่มีความเสี่ยงสูง ทั้งนี้ หน่วยงาน FDA จะเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือนี้ โดยการผนวกรวมข้อมูลใหม่จากโปรแกรมต่างๆ ได้แก่ โปรแกรมการตรวจสอบผู้จัดหาต่างประเทศ โปรแกรมแรงจูงใจผู้นำเข้าโดยสมัครใจ และโปรแกรมการรับรองโดยหน่วยตรวจรับรองบุคคลที่สาม ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและทันสมัยเกี่ยวกับความเสี่ยง

๓. การตอบสนองอย่างรวดเร็วกรณีพบปัญหาอาหารนำเข้าที่ไม่ปลอดภัย หน่วยงาน FDA ตระหนักดีว่าอาจยังมีอาหารที่นำเข้ามาและตรวจพบปัญหาในภายหลัง ดังนั้น จึงจะใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบทางกายภาพ และพัฒนากลยุทธ์การสุ่มตรวจและการเฝ้าระวัง โดยกำหนดเป้าหมายที่มีความเสี่ยงสูงสุด ซึ่งนอกจากจะช่วยในกระบวนการตรวจสอบและเฝ้าระวังอาหารนำเข้าตามปกติแล้ว ยังช่วยกำหนดเป้าหมายการเก็บข้อมูลตามกิจกรรมการกำกับดูแล รวมถึงช่วยในการทวนสอบโปรแกรมที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ทั้งนี้ หน่วยงาน FDA จะทำงานร่วมกับหน่วยงานระดับมลรัฐและพันธมิตรต่างๆ เพื่อปรับปรุงวิธีการทดสอบและเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบเพื่อการอนุญาตนำเข้าอาหาร นอกจากนี้ จะปรับปรุงประสิทธิภาพการตอบสนองต่อเหตุการณ์ความปลอดภัยด้านอาหาร เช่น การใช้อำนาจเพื่อเรียกคืน การแจ้งเตือนการนำเข้า และการแบ่งปันข้อมูลที่ปรับปรุงใหม่กับพันธมิตรตามความเหมาะสม

๔. การประเมินประสิทธิภาพโปรแกรมความปลอดภัยด้านอาหารนำเข้า หน่วยงาน FDA จะพัฒนาระบบคลังข้อมูลแหล่งผลิตอาหารและฟาร์มทั่วโลก เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรของหน่วยงานในการควบคุมความปลอดภัยของอาหารนำเข้าได้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมุ่งเน้นไปยังพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงกว่า และช่วยให้มีการใช้เครื่องมือกำกับดูแลอย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยจะดำเนินการประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมความปลอดภัยของอาหารนำเข้าและปรับปรุงตามผลการประเมินเหล่านั้น ซึ่งขณะนี้ยังอยู่ในขั้นตอนของการพัฒนามาตรการด้านประสิทธิภาพและตัวชี้วัดผลลัพธ์ความปลอดภัยของอาหารที่นำเข้า โดยจะเผยแพร่มาตรการและข้อมูลที่ไม่เป็นความลับเกี่ยวกับอาหารนำเข้า ผู้จัดหาในต่างประเทศ ผู้นำเข้าที่ผ่านการรับรองโดยสมัครใจ และผู้นำเข้าอื่นๆ ต่อสาธารณะเมื่อจัดทำข้อมูลแล้วเสร็จ

ที่มา : <https://www.FDA.gov/NewsEvents/Newsroom/PressAnnouncements/ucm631991.htm>

ฝ่ายการเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส
มีนาคม ๒๕๖๒